

Česká školní inspekce

Liberecký inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

**Speciální mateřská škola, Železný Brod, Průmyslová 832,
okres Jablonec nad Nisou**

Adresa: Průmyslová 832, 468 22 Železný Brod

Identifikátor školy: 600 078 621

Termín konání inspekce: 16. – 19. květen 2005

Čj:	h4-1225/05-1165
Signatura	kh3ry135

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Speciální mateřskou školu (dále jen spMŠ, škola) Železný Brod jako příspěvkovou organizaci zřídilo město Železný Brod se sídlem na náměstí 3. května 1, Železný Brod. Škola sdružuje spMŠ a školní jídelnu.

Od září 2004 docházelo 45 dětí do čtyř tříd. Začátkem roku 2005 při počtu 49 dětí se třídy zredukovaly na tři.

Provoz mateřské školy je od 6:30 do 16:00 hodin.

Při zpracování školního vzdělávacího programu škola využila *Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání*. V programu je rozpracována oblast speciální péče pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami.

PŘEDMĚT INSPEKCE

- Personální, materiálně-technické podmínky, průběh a výsledky vzdělávání ve speciální mateřské škole vzhledem k realizovanému vzdělávacímu programu.

PERSONÁLNÍ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Z důvodu snížené finanční dotace došlo ke snížení počtu pedagogů (z osmi na sedm). S další učitelkou bude ukončen pracovní poměr na konci školního roku. Personální změny negativně ovlivnily rozsah speciálně pedagogické péče.

Vzdělávání dětí a speciální péči zabezpečovalo v době inspekce včetně ředitelky sedm učitelek. Šest jich vystudovalo speciální pedagogiku. Učitelka, která studium neabsolvovala, má dlouholetou praxi.

Organizační struktura je jednoduchá a jasná, včetně stanovených kompetencí. Provoz vychází z organizačního a vnitřního řádu školy, pracovních náplní a dalších úkolů daných plánem práce a školním vzdělávacím programem.

Stanovený informační systém vůči zaměstnancům je efektivní. Ředitelka preferuje osobní předávání informací, různé materiály mají učitelky ve třídách nebo jsou zveřejňovány na nástěnce. Závažnější sdělení jsou předmětem společných porad. Jejich náplň tvoří zejména odborné problémy, poznatky z navštívených akcí a kontrolní činnost ředitelky. Vedení pedagogů probíhá především na bázi diskuse a vzájemných konzultací. Kontrolní a hospitační činnost slouží jako zpětná vazba plnění programu školy.

Ve vzdělávání se učitelky zaměřily na počítačovou gramotnost a vzdělávací programy. Dvě učitelky byly vyškoleny pro laserovou terapii dětí. Tuto činnost vykonávají na doporučení dětského lékaře.

Úroveň personálních podmínek vzdělávání z pohledu na kvalifikaci učitelek byla hodnocena jako vynikající.

MATERIÁLNĚ-TECHNICKÉ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Speciální mateřská škola se nachází v okrajové části města. Jednopodlažní budova s efektivně uspořádanými třídami, ložnicemi, sociálním zázemím a jídelnou odpovídá potřebám zvoleného vzdělávacího programu. Součástí venkovního prostranství je rozlehlá zahrada s okrasnými keři. Na zahradě jsou dřevěné domečky, altánky, průlezky. Pozemek s vybavením se nedaří zabezpečovat proti negativním vlivům z okolí.

Opticky členité třídy vytvářejí variabilní hrací koutky, které vybízejí děti k námětovým a tvořivým hrám a k rozvoji jejich kompetencí. Umožňují organizovat činnosti v souladu s psychohygienickými zásadami. Velikost dětského nábytku odpovídá věku dětí.

Speciální vzdělávací potřeby dětí pokrývá funkčně vybavená relaxační místnost, pracovna s laserem a logopedická poradna.

Prostředí je čisté, bezpečné, vkusně upravené a podnětné.

Pro potřeby vzdělávání jsou k dispozici dvě pianina, rytmické nástroje, náradí a náčiní pro pohybové činnosti, z auditivní a audiovizuální techniky radiomagnetofony, televize, video, videokamera, barevný fotoaparát, počítač, CD s výukovými programy. Děti mají dostatek hraček, konstruktivních a didaktických pomůcek a pomůcek pro rozvoj motoriky a jazykové průpravy.

Materiální vybavení vytváří vhodné předpoklady pro vzdělávání dětí se speciálními zdravotními potřebami. Ředitelka této oblasti věnuje adekvátní pozornost.

Od minulé inspekce se postupně zlepšují technické podmínky školy. Po povodních, kdy voda zaplavila a zničila celý suterén s kuchyní, tělocvičnou, prádelnou a skladovými prostory, byla provedena sanace všech poškozených míst. Přes dlouhodobé vysoušení ještě není v pořádku zdivo, je vlhké, stále opadáva omítka. Proto byla vybudována moderní kuchyně v přízemí. Proběhly další rekonstrukce: sociální zázemí v celé budově, rekonstrukce vody, odpadů, úprava šatny pro dvě třídy. Nyní se pracuje na opravě vchodového schodiště.

Materiálně-technické podmínky jsou velmi dobré. Technické podmínky v suterénu vyžadují řešení.

PRŮBĚH A VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ

Vzdělávací programy

Školní vzdělávací program „Veselý rok v mateřské škole aneb hrajeme si od podzimu do léta“ vychází z *Rámcového programu pro předškolní vzdělávání*. Jsou v něm stanoveny a rozpracovány hlavní cíle školy a specifické činnosti, k nimž patří denní logopedická péče, činnost logopedické poradny, zdravotní péče (předplavecká výchova, kroužek hry na flétnu, „laserování“ pro děti s diagnózou atopický ekzém) a individuální práce s předškoláky a dětmi s odkladem školní docházky.

Třídní programy jednotlivých tříd tvoří témata na měsíc a podtémata na týden. Jejich formulace byly v některých případech obecné a nepřesné. Totéž se objevilo i v individuálních plánech. Přehledně byl zpracován plán kolektivní logopedické péče.

Záznamy v *Přehledech výchovné práce* dokumentují denní činnosti a dokladují naplňování stanovených cílů. Byly pozorovány určité evaluační prvky (hodnocení naplňování

stanovených záměrů). Systém evaluace se postupně vytváří. Povinná dokumentace školy je řádně vedena.

Uspořádání dne respektovalo potřeby dětí. Mírně převažovaly řízené činnosti nad spontánními. Pitný režim byl zajištěn, dětmi byl využíván méně.

Informace rodičům jsou předávány především při předávání dětí, v poradně či prostřednictvím nástěnek. Rodiče se mohou účastnit i akcí školy.

Průběh a výsledky předškolního vzdělávání

Hospitace proběhla ve třech třídách v plánovaných činnostech v průběhu dopoledne, sledovány byly také kroužky pěvecký, hry na flétnu a individuální práce na PC s předškoláky.

Učitelky uplatnily tvořivost, zájem o práci, vztah k dětem a vlastní odbornost. Nekvalifikovanost v oblasti speciální pedagogiky učitelka vyvážila dlouholetou zkušeností a využitím odbornosti v jiné oblasti např. dramatiky.

Spontánní činnosti

Prostředí, podnětné koutky, dostatek hraček a nabídka připravených činností umožňovaly rozvoj smysluplných her a činností dětí. Učitelky děti podněcovaly, reagovaly na jejich potřeby a zájmy. Zastávaly role nevtíravých koordinátorů, dle situace se zapojily do činnosti společně s dětmi. Souběžné působení dvou učitelek bylo zvládnuto velmi dobře. Jedna učitelka rozvíjela hry dětí, druhá se zabývala individuální prací. Všechny děti byly zaměstnané, ve vybrané aktivitě uplatňovaly poznatky, zájmy a zkušenosti. Významným prvkem bylo zastávání sociálních rolí, při kterých děti projevily určitou dovednost a rozvíjely souvislou řeč. Tvořivé a námětové hry podporovaly aktivní učení, rozebíráním chybného výroku děti společně dospěly k nápravě.

Učitelky děti průběžně motivovaly, povzbuzovaly, posilovaly jejich sebedůvěru. Příjemná atmosféra a tvůrčí práce vytvářely pozitivní klima.

Z hlediska organizace činnosti není zcela efektivní přecházení dětí na svačinu do společné jídelny (čekací doby).

Spontánní činnosti byly hodnoceny jako vynikající.

Řízené činnosti

Řízené činnosti vycházely z týdenních plánů a individuálních plánů. Učitelky připravily podnětné pomůcky a vytvořily tvůrčí prostředí. Kromě práce na počítači a individuální logopedické práce byly činnosti vedeny frontálně. Použité metody, střídání činností a podnětné pomůcky děti aktivovaly. V pohybových aktivitách měly děti dostatek fyzické zátěže, při cvičení si upevňovaly pohybové dovednosti. Cvičením na nářadí se učily odvaze a cvičily obratnost. Zároveň byly vedeny k dodržování stanovených pravidel (bezpečnost, pomoc druhému). Ve výtvarných činnostech si osvojovaly dovednosti se zacházením s nástroji a náčiním. Systematická práce učitelek byla zřetelná zejména v zájmu dětí, v jejich projevu a přesnosti při plnění úkolů. Zde se výrazně uplatnila individuální fantazie. Při kolektivní logopedické péči učitelka postupovala podle plánovaného okruhu hlásek. Jazykovou průpravu podpořila vhodnými pomůckami. Zařadila motoriku mluvidel, dechové cvičení, okrajově procvičování fonemického sluchu. Činnost zpestřila říkankami a dramaturgií.

Jednotlivci pracovali pod vedením učitelky na počítači. Program na rozvoj postřehu,

poznávání souvislostí a přiřazování zvládali velmi dobře.

Během dopoledne učitelky poskytovaly dětem mluvní vzor, cíleně a nenásilně opravovaly výslovnost dětí.

Pěveckého kroužku se účastnily všechny děti. Zpívaly s nadšením a velmi dobře. Kroužek hry na flétnu je určen pro přihlášené děti. Pod vedením učitelky dokázaly zahrát několik písní. Příprava i vlastní činnost kroužků byly vynikající.

Ve sledovaných činnostech byly děti vedeny ke správným návykům komunikace, učitelky sledovaly kvalitu projevu i rozvoj souvislého vyjadřování. Ne vždy měly děti dostatek prostoru pro sdělení vlastních prožitků. Přístup učitelek k dětem byl akceptující, vlídný, příjemný. V hodnocení dětí převažovala pochvala a povzbuzování, což posilovalo sebevědomí a jistotu dětí.

Řízené činnosti byly hodnoceny jako velmi dobré.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

- Pohybový rozvoj odpovídal věku dětí. Učitelky pravidelně zařazují cvičení jemné motoriky.
- Sebeobslužné dovednosti dětí byly dobré. Při stolování prokázaly děti samostatnost, při oblékání menší potřebovaly pomoc.
- Komunikace mezi dětmi byla častá, obracely se i na dospělé.
- Vyjadřovací schopnosti se odvíjely od stavu řečových nedostatků. S dětmi je výslovnost procvičována individuálně.
- Chování dětí bylo přirozené, nevyskytly se konflikty.
- Poznatky o okolním světě odpovídaly věku dětí, rády sdělovaly své zkušenosti.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání

Průběh a výsledky vzdělávání byly hodnoceny jako vynikající.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Oblast speciální péče je organizačně dobře zajištěna.

Logopedická poradna vedená učitelkou probíhá jednou za čtrnáct dní vždy tři dny v týdnu.

Individuální logopedická péče zařazovaná v dopoledních činnostech je omezena nárůstem počtu dětí ve třídě.

„Laserování“ je zajištěno učitelkami 3x týdně.

Ředitelka se denně věnuje nejstarším předškolním dětem a dětem s odkladem školní docházky. Pracuje s nimi individuálně dle sestaveného plánu. Děti pracují také na PC.

Z dalších aktivit jsou oblíbené kroužky keramiky.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Rozhodnutí o změně zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. 32 434/2002 ze dne 31. prosince 2002 (vydalo MŠMT Praha)
2. Zřizovací listina ze dne 22. ledna 2003 bez čj. platná od 1. ledna 2003 (vydalo město Železný Brod)
3. Přehledy docházky dětí ve školním roce 2004/2005
4. Evidenční listy dětí docházejících do mateřské školy ve školním roce 2004/2005
5. Přihlášky a rozhodnutí o přijetí dětí do mateřské školy ve školním roce 2004/2005
6. Program pro předškolní vzdělávání platný pro školní rok 2004/2005
7. Rámcový program pro předškolní vzdělávání čj. 14 132/01-22 (schválený MŠMT)
8. Třídní programy – září 2004 až květen 2005
9. Organizační řád platný pro školní rok 2004/2005
10. Řád školy platný pro školní rok 2004/2005
11. Zápisy z kontrolní a hospitační činnosti za školní rok 2004/2005
12. Plán práce na školní rok 2004/2005
13. Individuální plány dětí vedené ve školním roce 2004/2005
14. Doklady o dosaženém vzdělání pedagogů (os. číslo 1439, 974, 8680, 1176, 1383, 3143, 2929) působících v mateřské škole od ledna 2005
15. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2003/2004

ZÁVĚR

Předškolní vzdělávání je zajišťováno kvalifikovanými učitelkami. Ze sedmi pouze jedna neabsolvovala studium speciální pedagogiky, má však dlouholetou praxi.

Organizaci speciální péče komplikuje snížený počet pedagogů.

Prostorové a materiální podmínky umožňují realizaci stanoveného programu.

Školní program zahrnuje reálné cíle, zabezpečuje speciální péči a nabízí dětem aktivity, které rozvíjejí jejich kompetence.

Všechny sledované činnosti byly pečlivě připravené. Motivace, pomůcky, rozmanité aktivity a použité metody a formy práce děti zaujaly a vedly je ke spoluúčasti. Řečový projev dětí je sledován a učitelky rozvoji komunikativních dovedností věnují potřebnou péči.

Empatický a vlídný přístup podpořený odbornými znalostmi učitelek přispěl k příjemné atmosféře a efektivitě vzdělávání.

Hodnotící stupnice:

vynikající	velmi dobrý	dobrá (průměrná)	vyhovující	nevyhovující
------------	-------------	------------------	------------	--------------

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Inspekční tým	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Miloslava Paclíková	Paclíková v. r.
Člen týmu	Jana Čermáková	Čermáková v. r.
Člen týmu	Andrea Trejtnarová	Trejtnarová v. r.

V Liberci dne 26. května 2005

Razítko ano

Dle § 174 odst. 13 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím převzetí na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, Česká školní inspekce, Masarykova 28, 460 01 Liberec. Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem ČŠI k jejich obsahu zasílá ČŠI zřizovateli a školské radě, inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná.

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Datum: 10. 6. 2005

Razítko ano

Ředitelka školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení	Podpis
Hana Poláková	Poláková v. r.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel	2005-06-24	h4-1225/05-1165
Školská rada	-	-

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.